

Utvidet møte i HERD-programstyre i Utenriksdepartementet
onsdag 22 april 2015
Rapport for 2014 fra HERD/ Agriculture.

Innledning.

Styret for HERD/ Agriculture er:

Professor Sissel Rogne, direktør, Biotechnologinemda, Oslo (Styreleder)

Ola Chr. Rygh, spesialrådgiver, Statens Landbruksforvaltning, Oslo

Anne Kathrine Fossum, assisterende fylkesmann, Hedmark fylke

Kari Dagny Redse Håskjold, selvstendig næringsdrivende, Volda

Lars Henrik Knutrud, UD

Varamedlemmer til styret er:

Professor emeritus Bo Öhlmér, Sveriges Lantbruksuniversitet, Uppsala, Sverige

Forsker Agnar Hegrenes, Norsk Institutt for Landbruksøkonomisk Forskning, Oslo

Sekretariatet er lagt til NMBU/ Noragric v. Thor S. Larsen (Sector manager), e-post thor.s.larsen@nmbu.no og Joanna Boddens-Hosang, e-post joanna.boddens-hosang@nmbu.no Det er opprettet en hjemmeside for HERD/ Agriculture under <http://www.umb.no/noragric/article/higher-education-research-and-development-in-the-western-balkans>. Det ble holdt to styremøter i 2014, 10.04 og 24.09. Det er jevnlig kommunikasjon mellom styret og sekretariatet pr. e-post og telefon.

Støtte til prosjekter.

Tretten prosjekter mottar støtte fra HERD/ Agriculture. Se Vedlegg 1. Prosjektpresentasjoner kan lastes ned fra <http://www.umb.no/noragric/article/herd-approved-applications-and-presentations>. Hvert prosjekt er kontraktfestet og har fått et Grant Reference number, som det vises til i kontrakter og når det rapporteres. Støtte blir utbetalt i henhold til budsjetter og planer og forutsetter også styrets godkjenning av årsrapporter og regnskap. Sum prosjektbevilgninger utgjør kr. 43.030.775, tilgjengelig for forvaltning og administrasjon kr. 1.969.225, til sammen kr. 45.000.000. Hele bevilgningen for HERD/ Agriculture 2010 – 2015 er allerede overført til NMBU.

Rapport- og budsjettgjennomgang 2013/ 2014.

Prosjektlederne ble tilskrevet 17.01.2014 med mal for rapportering for 2013. Fristen for rapportering var satt til 17.03.2014. Rapportene og sekretariatets forslag til vedtak ble diskutert på styremøte 10.04.2014. Rapportene fra prosjektaktivitetene kunne godkjennes med noen bemerkninger og avklaringer, men i mange tilfeller måtte styret be om ny økonomirapport. Samtlige rapporter hadde levert tilfredsstillende regnskapsrapportering 01.07.2014. Styret vedtok at 2/3 av bevilget beløp for 2014 kunne utbetales ved godkjenning av rapporter for 2013 og resterende 1/3 når tilfredsstillende sluttrapportering foreligger. For prosjekter som fortsetter ut 2015 (se under) er sluttrapportering foreløpig satt til november 2015.

Fortsettelse av prosjektaktiviteter ut 2015 og sluttrapportering.

Noen prosjekter har bedt om at prosjektperioden kan forlenges med sluttrapportering ved utgangen av 2015. Dette gjelder spesielt prosjekter som ikke fikk utbetalt støtte før i 2012. I samråd med UD ble det besluttet at prosjekter som kunne begrunne behov for fortsettelse kunne gis anledning til det.

Økonomiske forutsetninger for en videreføring i 2015.

Ved avslutningen av HERD/ Agriculture vil styret ha fokus på hva de regionale prosjektpartnerne har fått ut av programmet. Dersom økonomien tillater det ønsker styret en bredt anlagt avslutningskonferanse på Vest Balkan., gjerne «back to back» med prosjektenes egne avslutningsmøter/ konferanser. Men dagens økonomi begrenser handlingsrommet. Med totalt forbruk for administrasjon, styrearbeid og reiser på kr. 1.821.253 pr. 14.05.2014 hadde vi i underkant av kr. 148.000 til rådighet for administrasjon og styrearbeid for arbeid ut 2015 samt arbeid med PhD studenter ut over 2015. Vi står dermed overfor to valg:

1. Administrasjon og styrearbeid for HERD/ Agriculture ut 2015 begrenses av en budsjettramme på kr. 148.000. Det betyr at vi arbeider «på sparebluss» og uten at vi arrangerer en bredt anlagt avslutningskonferanse på Vest Balkan.
2. Vi forsøker å skaffe til veie ekstra midler som bl.a. tillater en avslutningskonferanse i løpet av 2015.

Fortsatt støtte til PhD studenter ut over 2015.

Noen prosjekter har PhD studenter som ikke blir ferdige i løpet av 2015. Sekretariatet rettet en forespørsel til UD om hvorvidt disse fortsatt kunne støttes over HERD-programmet. UD betrakter dette som en «no cost extension» og er innstilt på fleksibilitet etter de samme retningslinjer som SIU og NORHED praktiserer. Prosjektene må lage oversikter over hvilke studenter dette gjelder, begrunne hvorfor de er forsinket i forhold til programmet og når de forventes ferdig. Støtte gis kun for ferdigstilling av studentenes arbeid og skal forankres i budsjett og planer. Rapport skal sendes UD når stipendiet er avsluttet og eventuelle ubrukte midler skal returneres UD.

Erfaringer med planlegging, gjennomføring og etterprøving av prosjektene.

Styret og sekretariatet har gode erfaringer med organisering og gjennomføring av HERD/ Agriculture med jevnlig styremøter, regelmessig kontakt med prosjektene, årlige seminar med prosjektene i forkant av styrets besøksreiser til regionen og gode kontakter med lokale prosjektmedarbeidere under reisene. Styrets oppfatning er at progresjon er tilfredsstillende og at de foreløpige resultatene jevnt over er gode. I henhold til styrets anmodning har prosjektene nå fokus på praktisk bruk av kunnskap og kunnskapsoverføring, institusjonsutvikling og bærekraft knyttet til landbruk.

Erfaringer med programmodellen, styret og administrasjon.

Prosjektporteføljen under HERD/ Agriculture er den største av samtlige HERD-sektorprogrammer. Vurderinger av prosjektframdrift, avvik, regnskap m.m. er krevende oppgaver, og mye arbeid faller på styrets medlemmer. Sekretariatet har også et omfattende arbeid med tilrettelegging av styrets arbeid, regelmessig dialog med prosjektene, kontroll av prosjektrapporter og regnskap, tilrettelegging og gjennomføring av årlige seminarer og styrets reiser, dialog med sekretariatene for de andre HERD-programmene, dialog med og rapportering til UD samt jevnlig oppdatering av hjemmesiden.

Samarbeidet med UD har fungert meget godt helt fra oppstarten.

Vedlegg 1.

Prosjekter under HERD/ Agriculture som har fått støtte.

NMBU/ Institutt for plante- og miljøvitenskap (IPM)/ Bal Ram Singh: “Mineral improved food and feed crops for human and animal health.” Partner i Norge Norges Veterinærinstitutt. Partnere på Vest Balkan: Faculty of Agriculture and Food Science University of Sarajevo, Faculty of Agriculture and Food Technology University of Mostar, Faculty of Agriculture University of Banja Luka, Faculty of Agriculture University of Novi Sad, Faculty of Agriculture University of Osijek, FAVM University of Prishtina. Bevilget kr. 4.704.000

NMBU/ Institutt for plante- og miljøvitenskap (IPM)/ Tore Krogstad: “The use of natural zeolite (clinoptilolite) for the treatment of farm slurry and as a fertilizer carrier.” Partnere på Vest Balkan: University of Belgrade (Faculty of Agriculture and Faculty of Technology and Metallurgy), University of Sarajevo (Faculty of Agriculture and food sciences.) Bevilget kr. 3.843.200

NMBU/ Kjemi, bioteknologi og matvitenskap (IKBM)/ Judith Narvhus: ”Manufacture of Traditional B&H Cheeses with Selected Indigenous Bacterial Cultures and Technological Parameters as Basis For Industrial Production.” Partner på Vest Balkan: University of Sarajevo. Bevilget kr. 1.935.000

NMBU/ Kjemi, bioteknologi og matvitenskap (IKBM)/ Ingolf F. Nes: “Study of the microbiological flora of milk and dairy products in Kosovo: with emphasis on pathogenic bacteria and lactic acid bacteria” Partner på Vest Balkan: University of Prishtina, Agricultural Faculty and Veterinary. Bevilget kr. 2.174.000

NMBU/ Kjemi, bioteknologi og matvitenskap (IKBM)/ Bjørg Egelandstad: “Comparison of lamb carcass and meat quality of breeds in Western Balkan and Norway achieving improved palatability, sale and sustainability” Partner i Norge: Animalia – Norwegian Meat & Poultry Research Centre. Partnere på Vest Balkan: Bosnia & Herzegovina: University of Banja Luka, Faculty of Agriculture, Montenegro: University of Montenegro, Biotechnical Faculty, Republic of Macedonia: University of Skopje Saints Cyril and Methodius, Faculty of Agricultural Science and Food. Bevilget kr. 5.470.000

BIOFORSK, Ås/ Peder Lombnæs: “Grassland management for high forage yield and quality in the Western Balkans.” Partner i Norge: NMBU/ IKBM. Partnere på Vest Balkan: The Faculty of Agriculture, University of Banja Luka , The Faculty of Agriculture and Veterinary in Prishtina, The Faculty of Agriculture, University of Novi Sad. Bevilget kr. 3.247.575

BIOFORSK, Ås/ Dag-Ragnar Blystad: “Providing genetic diversity and healthy plants for the horticulture in Bosnia & Herzegovina.” Partnere på Vest Balkan: University "Džemal Bijedic" in Mostar, Agromediterranean Faculty, Mostar , Faculty of Agriculture and Food Technology University of Mostar. Bevilget kr. 2.811.000.

BIOFORSK, Ullensvang/ Mekjell Meland: “Evaluation of fruit genetic resources in Bosnia-Herzegovina with the aim of sustainable, commercial utilization.” Partner på Vest Balkan. University of Sarajevo, Faculty of Agriculture and Food Sciences. Bevilget kr. 2.658.000

Høgskolen i Sør-Trøndelag (HiST)/ Nils V. Juul: “Development of education and transfer of knowledge in the area of food technology – EDUFOOD.” Partner i Norge: VRI Trøndelag. Partnere på Vest Balkan: University of Tuzla, Faculty of Technology (main Balkan partner) og University of Novi Sad, Faculty of Technology. Bosnafarm (Zada pharmaceutical) Tuzla (participate with equipment for analysis), Fana Srebrenik, fruit and vegetable processing factory (participating enterprise), Bony Tuzla, juice producing factory (participating enterprise) (not confirmation yet), Solana doo, Salt factory Tuzla, vegetable spices production (not confirmation yet), PMG VIP Gradačac, indigenous fruit processing (participating enterprise). Bevilget kr. 3.155.000

NMBU/ IKBM/ Roland Kallenborn: “Antioxidant Activity and Stability of Bioactive Compounds during Processing of Ceratin Raw Materials of Plant Origin in Bosnia and Herzegovina.” Partner på Vest Balkan: University of Sarajevo, Faculty of Agriculture and Food Sciences. Bevilget kr. 3.239.000

Høgskolen i Hedmark/ Lars Erik Ruud: “Evaluation of cattle welfare and housing in Bosnia and Herzegovina and establishing the laboratory for research in animal welfare, housing and behavior.” Partner i Norge: NMBU/ IHA. Partner på Vest Balkan: University of Banja Luka, Faculty of Agriculture. Bevilget kr. 1.580.000

NMBU/ Noragric/ Bishal Sitaula: “Agricultural Adaptation to Climate Change - Networking, Education, Research and Extension in the West Balkans.” Partner i Norge: NMBU/ IPM. Partnere på Vest Balkan: University of Sarajevo, Faculty of Agriculture and Food Science, University of Novi Sad, Faculty of Agriculture, University of Banja Luka, Faculty of Agriculture, University of Belgrade/ Faculty of Agriculture. Bevilget kr. 3.655.000

NMBU/ Noragric/ Mensur Vegara: “Research, education and knowledge transfer promoting entrepreneurship in sustainable use of pastureland/grazing.” Partnere på Vest Balkan: University of Mostar/ Faculty of Agriculture and Food Technology, University of Banja Luka/ Faculty of Agriculture, University of Belgrade/ Faculty of Agriculture, University of Belgrade/ Faculty of Veterinary Medicine. Bevilget kr. 4.559.000